NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

Rok 10 (XII) Nr. 3. WARSZAWA Marzec 1932 r.

WYROK NACZELNEGO SĄDU HARCERSKIEGO Z DN. 29 STYCZNIA 1932 r. W SPRAWIE DRUHA HENRYKA GLASSA.

Naczelny Sąd Harcerski, po rozpatrzeniu sprawy, wniesionej przez Naczelnictwo, pismem z dn. 20 marca 1931. przeciwko Druhowi Glassowi, za jego List Otwarty do Przewodniczącego Z. H. P., ogłoszony w prasie w lutym 1931 r., stwierdza że:

1) Druh Glass nie może być posądzony o celowe działanie na szkodę Z. H. P., jednakże treść Listu Otwartego była szkodliwą dla opinji Związku.

2) List Otwarty nie podaje faktów nieprawdziwych, natomiast oświetla je w sposób, który wypacza pojęcie o stanie rzeczy w Związku.

3) Przez ogłoszenie Listu, dopuścił się Druh Glass ciężkiego wykroczenia przeciw Prawu Harcerskiemu. O ile posługiwanie się prasą do oświetlania zagadnień harcerskich jest naturalne, o tyle używanie jej do zwalczania władz harcerskich i na szkodę harcerzy, jest niedopuszczalne.

Ze względu na powyższe wykroczenia Sąd postanawia:

1) Udzielić Druhowi Glassowi urlopu karnego z Z. H. P. do czasu najbliższego Zjazdu Walnego, to jest do dnia 30 marca 1932 r.

2) Pozbawić Druha Glassa na okres roczny, to jest, do dnia 1 lutego 1933 roku, prawa noszenia oznak harcerskich.

(—) **Z. Wołowska,** (—) **Andrzej Zalewski,**
(—) **A. Kamiński.**

Za zgodność odpisu:
Dyrektor Biura Naczelnictwa:
Ignacy Wołkowicz, hm.

Warszawa, dnia 1 lutego 1932 roku.

ROZKAZ NACZELNICTWA Z. H. P. L. 1 z dnia 4 lutego 1932 r.

I. **Odznaki.** Stopień i odznaka „Honorowego Harcerza Rzeczypospolitej“ N. przyznaje stopień i odznakę „Honorowego Harcerza Rzeczypospolitej“ J. E. Ks. Biskupowi Dr. Władysławowi Bandurskiemu — Przewodniczącemu Z. O. Wileńskiego.

„Odznaka wdzięczności“—N. przyznaje „odznakę wdzięczności“: J. E. Ks. Biskupowi Dr. Władysławowi Bandurskiemu Przewodniczącemu Z. O. Wileńskiego, Dhowi Gen. Stefanowi Pasławskiemu—Przewodniczącemu Z. O. Pomorskiego, dhowi prof. Józefowi Łuszpińskiemu (Oddział Pomorski).

„Za uratowanie życia“—N. przyznaje odznakę „za uratowanie życia“ dhom: Zygmuntowi Malinowskiemu (Chor. Poznańska), Janowi Wiśniewskiemu (Chr. Warszawska).

II. **Zarządy Oddziałów.**

Z. O. Pomorskiego. — N. zatwierdza następujący skład osobowy Z. O. zwalniając jednocześnie dotychczasowy: gen. Stefan Pasławski — Przewodniczący, Nacz. Wiktor Grzanka — Wiceprzewodniczący, dyr. A. Wojciechowska — zastępca sekretarza, dyr. Józef Brzeski — skarbnik, Nacz. Dr. Gumiński — zostępca skarbnika, członkowie: nacz. Biedowicz, wizyt. Dutkowski, wizyt. Wiśniewski, Zygmunt Hozakowski, inż. Wanda Boberska, Mjr. Nikodem Sulik, Prezes Cezary Szyszko, Dora Cieńska — Kmtka Chorągwi Harcerek, Władysław Wacław Sieradzki — Komendant Chorągwi Harcerzy.

Z. O. Wilno. N. zatwierdza następujący skład osobowy Z. O. zwalniając jednocześnie dotychczasowy: ks. Biskup Dr. Wł. Bandurski — przewodniczący, Marja Hillerowa — wiceprzewodniczący, Wiesław Cywiński — skarbnik, phm. Bolesław Pietraszkiewicz — sekretarz, członkowie: Wanda Stulgińska, Dr. prof. Wocław Dziewulski, Janina Hoppenowa, Antoni Narwoysz, hm. Paweł Puciata, Kom. Chor. Harcerek W. Maleszewska, Kom. Chor. Harcerzy — Józef Grzesiak Czarny, delegat Kuratorjum O. S. W., delegat Okręgowego Urzędu W. F. i P. W., delegat K. P H. Zarządu Oddziału Wileńskiego.

III. **Komendy Chorągwi.**

K. Ch. M. Radom: N. mianuje Kom. Chor. hm. Marjana Kwapisiewicza, zastępcami phm. Stefana Rysiaka i phm. Czesława Gołaszewskiego.

K. Ch. Lwów: N. uzupełnia punkt VI rozkazu Naczel. Z. H. P. L. 11 z dnia 10.XII.1931 r. słowami: „zwalniając jednocześnie dotychczasowego Komendanta Chor. hm. Stanisława Hibla“.

K. Ch. M. Śląsk: N. mianuje zastępcą Kom. Chor. hm. Józefa Bielca.

K. Ch. M. Warszawa: N. mianuje zastępcami Kom. Chor. hm. Wacława Błaszczyka i hm. Witolda Sosnowskiego.

IV. **Mianowania starszyzny.**

Harcmistrze: Antoni Gregorkiewicz (Chor. Mazowiecka), Feliks Latosiński (Chor. Poznańska), Ludwik Wacławek (Chor. Śląska).

Podharcmistrze: Leon Marszałek, Marjan Milewski, Wiktor Topolski (Chor. Poznańska), Kazimierz Berezowski, Kazimierz Burmajster (Chor. Warszawska), Alfons Żurek (Gdańsk).

V. **Przywrócenie stopni instruktorskich:** N. przywraca stopień harcmistrzyni Dhnie Marji Grabskiej (Ch. Śląska). N. przywraca stopień harcmistrza Dhowi Wincentemu Gordonowi (Chor. Poznańska).

VI. **Urlop karny i pozbawienie prawa noszenia oznak harcerskich:** W wykonaniu wyroku Sądu Harcerskiego z dnia 29 stycznia 1932 r. N. udziela Dhowi Hm. Rp. Henrykowi Glassowi urlopu karnego z Z. H. P. od 29 stycznia do dnia 30 marca 1932 r., oraz pozbawia go na okres roczny to jest do dnia 1 lutego 1933 r. prawa no zenia oznak harcerskich.

VII. **Cofnięcie stopni instruktorskich:** N. cofa stopień instruktorski i zwalnia z Z. H. P. na własną prośbę: ph. Ks. Jan Manthey (Chor. Pomorska), phm. Andrzej Powierza (Chor. Warszawska), phm. Stanisław Ryszkowski (G. K. M.), phm. Tadeusz Dydyński (Chor. Poznańska).

N. cofa stopień instruktorski na wniosek Komend Chorągwi: phm. prof. Franciszek Hrnczarek, phm. Teofil Urbański (Chor. Pomorska).

N. cofa stopień instruktorski i zwalnia z Z. H. P. na wniosek Kom. Chor. dhów: phm. Witold Dąbrowski, phm. Bronisław Kowalski, phm. Czesław Kowalski, phm. Stanisław Przychodzień (Chor. Mazowiecka), Janusz Flis, phm. Władysław Studencki (Chor. Krakowska), phm. Tadeusz Sikorski (Chor. Poznańska).

N. cofa stopień instruktorski i zalicza do kategorji członków współdziałających dhów: phm. Piotr Roszkowksi, phm. Wacław Śledziewski (Chor. Mazowiecka).

N. cofa stopień instruktorski i usuwa z Z. H. P. na wniosek Kom. Chorągwi dhom: phm. Jan Kubaszewski, Władysław Pytliński (Chor. Warszawska).

(—) **Stanisław Łypacewicz**
Sekretarz Generalny Z. H. P.

(—) **Dr. M. Grażyński**
Przewodniczący Z. H. P.

ROZKAZ NACZELNICTWA Z. H. P. L. 2 z dnia 11 lutego 1932 r.

I. **Odznaki.** „Odznaka za uratowanie życia“: N. przyznaje „odznakę za uratowanie życia“ dhom: Wacław Kulesza (Chor. Mazowiecka), Henryk Idzikowski (Chor. Poznańska).

II. **Mianowanie starszyzny.**

Harcmistrzynie: Agnieszka Grodecka (Chor. Mazowiecka), Zofja Kordecka, Kwiryna Plutówna (Chor. Śląska), Jadwiga Farjaszewska, Marja Perkowska (Chor. Warszawska).

Harcmistrze: Józef Ciszek (Chor. Lubelska), Jan Stróżyński (Chor. Poznańska).

Podharcmistrzynie: Jadwiga Wyłudzianka (Chor. Białostocka), Irena Nadolska, Walerja Oździńska (Chor. Ma-

zowiecka), Urszula Gruszczyńska, Stefanja Kowalczykówna, Julja Walówna, Elżbieta Gałązkowa (Chor Śląska).

Podharcmistrze: Edward Szwarc (Chor. Białostocka), Kazimierz Świtalski (Chor. Krakowska), Tadeusz Borowiecki, Fryderyk Koziarz (Chor. Lubelska), Leopold Adamcio (Chor. Lwowska), Bronisław Połom, Henryk Zieliński (Chor. Pomorska), Stanisław Jączkowski, Jan Kowalski, Jan Mostrąg, Leon Niewiadomski, Franciszek Plebański, Marjan Pokładecki, Czesław Surma, Andrzej Szczurek (Chor. Poznańska), Roman Koncki (Chor. Śląska), Bolesław Bujalski, Stanisław Czechowicz, Henryk Mittag, Otto Opman, Witold Werner (Chor. Warszawska).

Działaczka harcerska: Klementyna Bielcowa (Chor. Śląska).

III. **Przywrócenie stopnia instruktorskiego.**

N. przywraca stopień podharcmistrza druhowi Leszkowi Makowskiemu (Chor. Warszawska).

(—) Stanisław Łypacewicz
Sekretarz Generalny Z. H. P.

(—) Dr. M. Grażyński
Przewodniczący Z. H. P.

ROZKAZ NACZELNICZKI GŁÓWNEJ KWATERY HARCEREK L. 11 z dn. 9 lutego 1932 r.

Próba przewodniczki. Zatwierdzam próbę przewodniczki i zawiadamiam, iż próba podharcmistrzyni zostaje tem samem uzupełniona.

Stopień Przewodniczki otrzymać może harcerka, która:

1) nie ustaje w pracy nad charakterem i wykaże, że zna i pełni sumiennie swe obowiązki względem Ojczyzny oraz po rycersku odnosi się do otoczenia;

2) pogłębia swe zainteresowania, przez zdobycie trzech sprawności z jednej grupy i tem samem rozpoczyna specjalizację w określonym, obranym przez siebie kierunku.

UWAGA: Wybór grupy sprawnościowej powinien być nie przypadkowy, lecz — odpowiadając ściśle indywidualnym zainteresowaniom — powinien pociągać za sobą dążenie do stałego pogłębiania specjalności i do osiągania w niej coraz to wyższego poziomu także już po uzyskaniu sprawności.

3) zna kilka książek harcerskich (conajmniej dwie) jak: „Harce młodzieży polskiej“, „Młoda drużyna“, „Jak skauci pracują“, „Harcerz w polu“;

4) uprawia stale jakiś sport, albo zdobyła jedną ze sprawności w. f., albo — co jest najbardziej pożądane — zdobyła P. O. S. (Państwową odznakę sportową);

5) rozumie doniosłość rachunkowości i umie prowadzić rachunki w powierzonym sobie dziale pracy i zdaje je w zupełnym porządku (np. gospodarstwa na obozie, wycieczka, podróż, większe zakupy robione w ciągu dłuższego czasu i t. p.).

Sprawy organizacyjne. Zatwierdzam skład Komendy Chorągwi Łódzkiej: Komendantka Chorągwi — hm. Władysława Keniżanka, Zastępczyni Komendantki — hm. Helena Włodarczykówna, Referat obozów — hm. Emma Pietrzakówna, Referat programowy — hm. Zofja Wilczyńska, Referat organizacyjny — hm. Władysława Matuszewska, Referat zuchów — phm. Alodja Krygierówa, Skarbniczka — Apolonja Badzianówna, Sekretarka — Eugenja Krzyczmonikówna, Członkini Kom. Chor. — hm. Stanisława Bossówna.

Czuwaj!

(—) J. Kamińska,
w/z Sekretarki G. K. H.

(—) Jadwiga Wierzbiańska,
Naczelniczka G. K. Harcerek.

ROZKAZ NACZELNIKA GŁÓWNEJ KWATERY HARCERZY L. 2 z dn. 11 lutego 1932 r.

1. ROZKAZY OKOLICZNOŚCIOWE.

11. Dnia 6.III. r. b. odbędzie się poświęcenie nowego lokalu C. K. D. H. Z okazji tej uroczystości składam C. K. D. H. serdeczne życzenia pomyślnego rozwoju i zalecam popieranie tej instytucji, która jest własnością Związku.

2. ZARZĄDZENIA BIEŻĄCE.

21. **Zarządzenie w sprawach bieżących.**

Podaję do wiadomości Druhów, że jeżeli Zjazd Walny odbędzie się według starego statutu, to w dniu 3-go kwietnia odbędzie się konferencja instruktorska poświęcona zagadnieniom:
1) kształcenia starszyzny,
2) przysposobienia wojskowego.

4. DRUŻYNY I ZRZESZENIA.

41. **Przyjmuję do Z. H. P. drużyny:** Chor. Poznańska: 7 im. B. Chrobrego w Gnieźnie, 1 im. T. Kościuszki w Mątwach; Chor. Radomska: 1 im. St. Batorego w Szewnie; Chor. Wileńska: 1 im. T. Kościuszki w Nalibokach.

42. **Rozwiązuję drużyny:** Chor. Krakowska: 2 im. J. Poniatowskiego w Gorlicach, Chor. Mazowiecka: 41 im. J. Wiśniowieckiego w Rembertowie; Chor. Poznańska: 3 im. K. Pułaskiego w Bydgoszczy, 6 im. A. Małkowskiego w Ostrowie, 4 im. M. Wołodyjowskiego w Rawiczu.

5. HUFCE.

51. **Listy mianowania hufcowych otrzymali:** 76 ph. Stanisław Wąsowicz, — h. nowosądecki, 77 hm. Tadeusz Mitera — h. podgórski, 78 ph. Juljan Iwaszkiewicz — h. krakowski, 79 hm. Jerzy Gigiel — h. jasielski, 80 hm. Rudolf L. Korzeniowski — h. oświęcimski, (Chor. Krakowska), 81 hm. Feliks Cieśla—h. stanisławowski (Chor. Lwowska); 82 Andrzej Folwarski — h. sosnowiecki, 83 Franciszek Radowiecki — h. strzemieszycki, 84 ph. Eugenjusz Czarnołęski — h. częstochowski (Chor. Zagłębiowska); 85 ph. Franciszek Kubica — h. brzeziński i królewsko - hucki (Chor. Śląska); 86 ph. Jan Kuczkowski — h. leszneński (Chor. Poznańska).

54. **Zwolnienia z funkcji hufcowych otrzymali:** 53 ph. P. Mańka — h. brzeziński, 60 T. Krawczyk — h. mikołowski (Chor. Śląska).

6. CHORĄGWIE.

62. **Mianowania członków Komend.**

62(1). Chor. Lwowska: Kierownicy Wydziałów: — Ogólnego — Antoni Chmura, Organizacyjno - Lustracyjnego — ph. Szczęsny Gnatowski, Wyszkolenia Harcerskiego — hm. Dr. Leszek Czarnik, Osobowego — ph. Mgr. Zdzisław Dżoga, P. W. i W. F. — kpt. Franciszek Usarz, Starszego Harcerstwa — hm. Jan Wąsowicz, Kształcenia Starszyzny — ph. Leopold Ungeheuer.

62(2). Chor. Radomska: Kierownicy Wydziałów: i Programowego i Starszego Harcerstwa — ph. Stefan Rysiak, Drużyn Miejscowych — ph. Czesław Gołaszewski, — Organizacyjnego i Osobowego — ph. Władysław Domański, Ogólnego i Prasowego — ph. Edward Droździkowski; Przyboczny — ph. Edward Droździkowski.

62(3). Chor. Warszawska: Kierownicy Wydziałów — Drużyn Szkół Powszechnych — hm. Józef Sosnowski, Drużyn Szkół Średnich — hm. Zygmunt Wierzbowski, Wyszkolenia — hm. Jan Drewnowski, Obozów i Wycieczek — hm. Artur Hirszbandt, Starszego Harcerstwa — hm. Włodzimierz Radzimiński, Żeglarskiego — ph. Henryk Zagrodzki, L. O. P. P. — hm. Jarosław Zienkiewicz, W. F. — ph. Kazimierz Matuszewski, Skarbowo - Gospodarczego — dz. harc. Marek Święszkowski, Sekretarz — ph. Kazimierz Dominik; Kierownik Komisji Dyscyplinarnej — hm. Zbigniew Wróblewski.

62(4). Chor. Wileńska: Kierownicy Wydziałów: Zlotu Chorągwi — hm. Karol Mrózek, Propagandy i Prasy — ph. Antoni Wasilewski.

7. GŁÓWNA KWATERA.

71. **Mianowania Referentów:**

71(1). Członek Komisji Munduru i Oznak — hm. Jan Drewnowski.

71(2). Współpracownicy Wydziału Starszego Harcerstwa: Referent Organizacyjny — Jan Hochbaum, zastępca — Adam Szczęsny; Referent Programowy — Kazimierz Zieliński, zastępca — ph. Czesław Zagórski.

73. **Mianowania inne.**

73(1). Komendant Międzynarodowego Zlotu Wodnego w Polsce — hm. Józef Ratajczak.

73(2). Komendant Reprezentacji Z. H. P. na Zlot Rumuński — hm. Aleksander Szczęścikiewicz.

8. MIANOWANIA STARSZYZNY.

85. **Instruktorzy techniczni.**

85(1). Zatwierdzam nadany przez Komisję Egzaminacyjną Ośrodka Morskiego w Gdyni stopień „sternika morskiej żeglugi jachtowej“ druhom: z I turnusu: 1) Władysławowi Jabłońskiemu z Grudziądza, 2) Piotrowi Korytowskiemu z Warszawy, 3) Wolfgangowi Krawczykowi z Pszczyny, 4) Jerzemu Niemczykowi z Warszawy, 5) Stanisławowi Niedźwiedzkiemu z Trok, 6) Franciszkowi Nieziorawskiemu z Gdy-

ni, 7) Zygmuntowi Tomaszewskiemu z Grudziądza, 8) Władysławowi Turkowi z Tarnowa, 9) Zygmuntowi Rytarowskiemu z Sambora, 10) Leonowi Wałkowiakowi z Torunia, 11) Czesławowi Wielkiemu z Trok. — z II turnusu: 1) Aleksandrowi Bereśniewiczowi z Chor. Mazowieckiej, 2) Pawłowi Bujnickiemu z Wilna, 3) Aleksandrowi Butkiewiczowi z Suwałk, 4) Januszowi Grodzickiemu z Wilna, 5) Antoniemu Hergeselowi z Wilna, 6) Mieczysławowi Jaruchowskiemu z Poznania, 7) Kazimierzowi Kisielowi z Warszawy, 8) Bronisławowi Kluczkowskiemu z Poznania, 9) Leonowi Michalakowi z Poznania, 10) Aleksandrowi Rybakowi z Warszawy, 11) Florjanowi Szczutkowskiemu z Inowrocławia, 12) ph. Stanisławowi Szymborskiemu z Warszawy, 13) Edwardowi Szczerkowi z Warszawy, 14) Józefowi Szönbornowi z Przemyśla, 15) Mieczysławowi Tabiszowi z Przemyśla, 16) Germanowi Wojciechowskiemu z Wilna, 17) ph. Henrykowi Zagrodzkiemu z Warszawy, 18) Mieczysławowi Żakowi z Warszawy.

85(2). **Przyznanie sprawności instruktorskich:** Józef Jankowski — instruktor pożarnictwa (Chor. Poznańska).

9. **URLOPY, ZMIANY PRZYDZIAŁU.**

93. **Zmiany przydziału:** ph. Jan Ławnicki z Chor. Warszawskiej do Łódzkiej, ph. Jan Malczewski z Chor. Wołyńskiej do Wileńskiej.

98. **Kurs korespondencyjny — absolwenci:** ph. ks. Franciszek Kalinowski (Chor. Pomorska).

Czuwaj!

(—) **Eugenjusz Sikorski,** hm. Sekretarz Głównej Kwatery.

(—) **Antoni Olbromski,** hm. Naczelnik Głównej Kwatery.

ROZKAZ NACZELNIKA GŁÓWNEJ KWATERY L. 3 z dnia 17 lutego 1932 r.

Na podstawie upoważnienia Naczelnictwa Z. H. P. ogłaszam poniższy regulamin.

(—) *St. Sedlaczek*, hm. Rp. Przewodniczący Komisji Prób

(—) *A. Olbromski*, hm. Naczelnik Gł. Kw. Harcerzy

PRÓBY NA STOPNIE HARCERSKIE.

I. PRZEPISY OGÓLNE.

1. Dla każdej próby przewidziane są ramowe granice wieku. Liczbę lat podanych w programach należy zawsze rozumieć jako wskazującą ilość lat skończonych, n. p. „w wieku 11 do 14 lat" należy rozumieć: „po ukończeniu jedenastego roku życia do ukończenia czternastego roku życia".

Przy normalnem przechodzeniu programu harców, chłopiec powinien osiągać poszczególne stopnie w wieku, określonym granicami, wskazanemi przy każdym stopniu.

2. Chłopcu, opóźnionemu z poważnych powodów w zdobywaniu stopni w stosunku do wieku, może drużynowy skrócić okres przypadający według tych przepisów między jedną próbą, a drugą, lub pozwolić na łączne odbywanie prób: młodzika i wywiadowcy, lub wywiadowcy i ćwika; w szczególności odnosić się to winno do chłopców, którzy wstępują do drużyny w wieku starszym niż przewidziany na młodzika.

3. Programy prób ułożone są dla normalnych, zdrowych chłopców i młodzieńców.

a) Zmiany konieczne ze względu na specjalne warunki życia niektórych drużyn (n. p. wiejskich, robotniczych, rzemieślniczych) mogą być wprowadzane dodatkowemi osobnemi rozkazami N. G. K. na wnioski komendantów chorągwi.

b) Druhowie nie mogący ze względu na stan zdrowia odbywać niektórych prób harcerskich, w szczególności z dziedziny w. f. i p. w. — odbywają zamiast nich odpowiednie zastępcze próby sprawności, wskazane w regulaminie sprawności. Decyzja o zastosowaniu tego punktu w poszczególnych wypadkach należy do drużynowego, posiadającego stopień starszyzny, w porozumieniu z lekarzem drużyny, o ile zaś drużynowy nie posiada stopnia starszyzny, do najbliższego w drodze służbowej jego przełożonego harcmistrza lub podharcmistrza, zawsze w porozumieniu z lekarzem.

c) Programy prób w drużynach specjalnych (młodzieży niewidomej, głuchoniemej, niedorozwiniętej umysłowo, zaniedbanej moralnie) pozostawia się opracowaniu drużynowych. Przed przeprowadzeniem próby w drużynie tego typu należy uzyskać zatwierdzenie programu próby przez N. G. K.

II. SCHEMAT CAŁOŚCI PRÓB.

Stopień	Granice wieku	Ilość miesięcy służby od uzyskania poprzedniego stopnia
1. Młodzik	11—14	3
2. Wywiadowca	12—15	6
3. Ćwik	14—17	6
4. Harcerz Orli	16—19	6
5. Harcerz Rzeczypospolitej	od 17 lat w górę	6

UWAGA. W stosunku do zuchów (programy prób patrz Rozkazy N. G. K. l. 8 i l. 12, wydawnictwo „Regulaminy zuchowe"). schemat stopni i granic wieku jest następujący:

Stopień	Granice wieku	Ilość miesięcy służby od uzyskania poprzedniego stopnia
1. Zuch	8—11	1
2. Zuch z I gwiazdką	8—11	6
3. Zuch z II gwiazdką	8—11	6

III. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE.

1. Programy prób i przepisy wyżej ogłoszone wchodzą w życie z dniem 1 lipca 1932 r.

2. Harcerze posiadający stopień harcerza orlego według dawniej obowiązujących przepisów (za 14 wzgl. 18 sprawności, patrz Harcerstwo t. II, str. 193), otrzymują stopień harcerza orlego według niniejszych przepisów, o ile do dnia 1 lipca 1932 r. uzupełnią wymagania nowego programu, w przeciwnym razie muszą uzyskać ten stopień w normalnej drodze, obecnie obowiązującej.

IV. PROGRAMY PRÓB.

1. MŁODZIK.

A. Warunki dopuszczenia do prób.

Do próby młodzika może być dopuszczony chłopiec:

a) w wieku 11 do 14 lat;

b) posiadający stopień zucha z drugą gwiazdką lub przynajmniej 3 miesiące służby w drużynie harcerskiej;

c) który swojem zachowaniem okazuje, że stara się być harcerzem, w szczególności jest prawdomówny, karny i punktualny, koleżeński, stara się codzień wyświadczyć przyjacielską usługę, prowadzi dzienniczek harcerski (notatnik z zajęć i przeżyć harcerskich);

d) ma książkę oszczędnościową, nie niszczy ubrania, książek, zeszytów i t. d.;

e) utrzymuje w czystości siebie i swoje ubranie;

f) uprawia jeden ze sportów (pływa, strzela z łuku, jeździ na łyżwach, nartach i t. p.);

g) brał udział w 3 parogodzinnych wycieczkach harcerskich.

B. Próba.

Starający się o stopień młodzika wykaże, że posiada poniższe wiadomości i umiejętności:

1) Zna Chorągiew Rzeczypospolitej barwną i herbową; umie ją wywieszać; umie się zachowywać przy oddawaniu czci sztandarowi w czasie wykonywania Hymnu Narodowego, Roty; umie zaśpiewać Hymn Narodowy, Boże coś Polskę, Rotę, Wszystko co nasze; wie kto jest Prezydentem Rzeczypospolitej i gdzie mieszka, zna kilka postaci historycznych polskich; wskaże na mapie kilka największych miast w Polsce, główne rzeki, pasma górskie; nazwie i wskaże na mapie sąsiadów Rzeczypospolitej;

2) Umie napamięć Przyrzeczenie i Prawo Harcerskie; rozumie ich znaczenie; wie, co znaczy i do czego go zobowiązuje hasło „Czuwaj"; zna ukłon harcerski, oznaki Z. H. P. (krzyż i lilja); godło i zawołanie zastępu, wytłómaczy ich znaczenie; wie, jak wygląda przepisowy mundur harcerza; zna oznaki służbowe (sznurki), umie zachować się wobec starszych i przełożonych; wie, co to jest plan alarmowy i wykona w nim swe zadanie; zna nazwisko przewodniczącego Z. H. P. i naczelnika harcerzy.

3) Wytłumaczy wartość dla zdrowia ubrania harcerskiego; wie, jakie obuwie i ubranie powinien wziąć na wycieczkę, jak zabezpieczyć nogi przed odparzeniem; umie przewietrzyć pokój; umie się zachować wrazie przemoknięcia i zamoczenia nóg.

4) Rozumie niebezpieczeństwo zanieczyszczenia rany. Wie, jak gasić ubranie na płonącym, jak się zachować wobec palenia się nafty, benzyny, spirytusu; poda adres (telefon) najbliższego lekarza, apteki, pogotowia ratunkowego, straży pożarnej, posterunku policji.

5) Umie zaparzyć herbatę, pokrajać i posmarować chleb.

6) Zwiąże i zastosuje węzły: płaski, rybacki, skrót, pętle, umie zakończyć linę; zawinie nieduży przedmiot w papier i obwiąże.

7) Wykona parę przedmiotów z kory drzewnej, papieru, drzewa i t. p. oraz kilka ozdób choinkowych; przyszyje guzik, daszek do czapki, zaszyje rozprucie.

8) Rozróżni najczęściej spotykane drzewa, zboża i warzywa. Zrobi gniazdo dla ptaka lub (w zimie) zaopiekuje się ptakami, karmiąc je stale i zda sprawę z ich obserwowania.

9) Nazwie osiem kierunków kompasu i wskaże je w terenie; narysuje plan mieszkania lub ogrodu.

10) Umie chodzić po ulicy (w mieście); wie jak należy jechać drogą (na wsi). Przejdzie wyznaczoną drogę z ustnem zleceniem, złożonem z 15 wyrazów; poprawnie powtórzy zlecenie; wykona dwa polecenia z życia codziennego np. zaadresuje list, zatelefonuje, załatwi sprawunek w sklepie i t. p.

11) Umie musztrę jednostki: baczność, spocznij, zwroty głowy, zwroty w miejscu, marsz; umie zachować się w szyku, w miejscu i w szyku patrolowym. Umie się posługiwać znakami patrolowemi, kilku indyjskiemi, znakami ręką, gwizdkiem, alfabetem szyfrowym.

12) Wykona kilka podstawowych ćwiczeń gimnastycznych; przebiegnie 50 m.; przeskoczy rów 150 cm. szerokości i 50 cm. głębokości; rzuca prawą i lewą ręką kamieniem 150 gr. w sumie na 30 m.;

umie wziąć udział w 10 grach ruchowych.

Po dopełnieniu warunków dopuszczenia do próby i pomyślnem odbyciu próby młodzika, drużynowy dopuszcza do przyrzeczenia.

Młodzik może zdobywać oznaki sprawności, ale przedewszystkiem powinien starać się zyskać oznakę wywiadowcy.

2. WYWIADOWCA.

A. Warunki dopuszczenia do próby.

Do próby wywiadowcy może być dopuszczony młodzik:

a) w wieku 12 do 15 lat;

b) mający za sobą conajmniej 6 miesięcy służby po otrzymaniu stopnia młodzika, który:

c) stara się żyć zgodnie z Prawem Harcerskiem;

d) czyta stale jedno z pism harcerskich, wskazanych przez Główną Kwaterę;

e) wykaże stałość w oszczędzaniu; zaoszczędził przynajmniej 2 złote, wpłaca punktualnie opłaty organizacyjne;

f) spędził conajmniej 6 całych dni na wycieczkach harcerskich i dwie noce pod namiotem lub szałasem, stał na warcie;

g) posiada najważniejsze części wyprawy harcerskiej: koszulę, nakrycie głowy, chustkę (krajkę), krótkie spodnie, pas, menażkę, łyżkę i nóż; utrzymuje wyprawę w porządku i umie ją pakować;

h) utrzymuje w porządku książeczkę służbową.

B. Próba.

Starający się o stopień wywiadowcy wykaże, że posiada poniższe wiadomości i umiejętności:

1) Zna krótki życiorys patrona drużyny; ma najważniejsze wiadomości o udziale swej ziemi (okolicy) w historji Rzeczypospolitej; zna herb miejscowy; ma najważniejsze wiadomości z geografji swojej okolicy: w jakiej części Polski leży, komunikacja z innemi częściami Rzeczypospolitej, rzeki, lasy, góry i t. p. jego okolicy w stosunku do reszty kraju; rozumie dlaczego i wie w jaki sposób przygotowuje się harcerz do obrony granic Rzeczypospolitej (znaczenie i zadania p. w. w Polsce), zna oznaki stopni policji państwowej.

2) Zna krótką historję drużyny; oznaki Z. H. P.; organizację drużyny obowiązki zastępu służbowego; zna nazwisko i adres służbowy komendanta chorągwi, naczelnika harcerzy, przewodniczącego Z. H. P.; poprowadzi zastęp na zbiórce drużyny i na wycieczce drużyny, zda raport, poprowadzi gry w zastępie.

3) Zna i stosuje najważniejsze zasady higjeny życia codziennego i wycieczkowania (ubioru, i mieszkania); rozumie szkodliwość używania tytoniu i alkoholu, znaczenie wstrzemięźliwości.

4) Opatrzy fikcyjną ranę; założy opatrunek zastosuje bandaż zwykły i trójkątny; umie odróżnić krwotok tętniczy od żylnego i zna różnicę opatrywania; zatamuje krwotok z kończyn (fikcyjny); pokaże co zrobi w wypadkach zemdlenia, zaprószenia oka, krwotoku z nosa, drobnego poparzenia, stłuczenia, umie zachować się w razie przeziębienia, zatrucia nieświeżym pokarmem; bólu głowy, bólu wewnętrznego (brzucha), zęba, zrobi zaimprowizowane nosze.

5) Umie palić w piecu; rozpali ognisko na wolnem powietrzu przy pomocy najwyżej dwóch zapałek (ogień musi być założony prawidłowo i podtrzymywany przez czas żądany, przy rozpalaniu nie wolno używać papieru, słomy i t. p.); umie szybko zagasić ogień i zatrzeć jego ślady;

obierze ziemniaki, zagniecie ciasto lub wykona inną podobną robotę kucharską; ugotuje na ogniu polowym lub kuchni obozowej: herbatę, kaszę lub kilka ziemniaków, usmaży jajecznicę, upiecze podpłomyk sposobem skautowym.

6) Zwiąże i zastosuje węzły: więzienny, tatrzański skrajny, ósemkowy; umie obchodzić się z toporkiem i łopatką saperską, mianowicie wykona dwie wskazane przez instruktora prace, np. okrzesze gałęź, zrobi kołek namiotowy, zbuduje małą kuchnię, wykopie dół na śmieci, latrynę rowkową; zna wymiary własnego ciała; zmierzy wysokość drzewa, szerokość rzeki.

7) Umie postawić namiot wspólnie z innymi harcerzami, pod kierunkiem i wie, jak się z nim obchodzić; wie, jak zamaskować obozowisko; stanie na alarm porządnie ubrany, wie, co trzeba nań wziąć i jak się w czasie niego zachować.

8) Wstawi łatę w ubranie, zaceruje skarpetki; wypierze skarpetki, chustkę i t. p.

9) Okaże przedmiot wycięty piłeczką, lub książkę przez siebie oprawioną lub inny jakiś przedmiot, wytwór pracy ręcznej; (przedmiot okazany przy próbie ma być dowodem stałego zajmowania się jakąś pracą ręczną i osiągnięcia w niej pewnej biegłości).

10) Umie nazwać najważniejsze rodzaje drzew i krzewów swojej okolicy; zna jej przyrodnicze osobliwości; zna najważniejsze gatunki zwierząt krajowych; wie, na czem polega ochrona ptaków; wyjaśni, czemu należy chronić drapieżniki.

11) Znajdzie strony świata w trudniejszych warunkach, ewent. przy pomocy mapy; umie zachować się w razie zbłądzenia; wróci 3 km. po drodze sobie nieznanej, którą przeszedł raz, prowadzony przez instruktora; umie czytać mapę wojskową szczegółową jednego typu, używanego w jego stronach; potrafi poinformować o znanej sobie drodze, rysując schematyczny jej szkic z pamięci.

12) Napisze list na temat wskazany przez drużynowego, zaadresuje go; wyśle list polecony; umie nadać przekaz, blankiet P. K. O.;

poda i odbierze depeszę chorągiewką i światłem Morse'm lub semaforami, zna sygnały harcerskie gwizdkiem; zna najważniejsze sygnały i znaki kolejowe, szosowe, rzeczne.

13) Gra na jednym instrumencie, albo deklamuje, czyta artystycznie, albo posiada inną umiejętność urozmaicenia zebrania towarzyskiego.

14) Zapamięta w grze w Kima 16 drobnych przedmiotów na 24 oglądanych przez 1 minutę lub w grze w Kima w terenie wykaże średnią sprawność;

wykaże sprawność w grach skautowych, jak podchodzenie instruktora, podchodzenie ślepego, przenoszenie listów przez teren strzeżony i t. p.

15) Rozróżni ślady najwięcej spotykane; rozwiąże proste zadanie tropicielskie („księga tropów"), tropi na przestrzeni 500 kroków w ciągu 25 minut po wyraźnych śladach; umie zacierać ślady.

16) Wykona poprawnie ćwiczenie gimnastyczne łatwego toku lekcyjnego odpowiednie do wieku;

przebędzie krokiem skautowym 1500 m. w 11 minut, bez obciążenia.

przebiegnie 60 m.; przeskoczy rów 250 cm. szerokości i 50 cm. głębokości; wejdzie na drzewo; przejdzie przy pomocy drugiego harcerza przez płot 250 cm. wysoki; rzuci prawą i lewą ręką kamieniem 300 gr. w sumie na 40 m.; przepłynie dowolnym stylem 50 m.;

umie wziąć udział w 10 grach ruchowych; strzela z łuku — na odległość 15 m., zrobi 45 punktów na 108 możliwych, lub z 20 m. 27 punktów na 108 możliwych.

(Wrazie trudności zorganizowania łucznictwa, komendant chorągwi może czasowo zwolnić drużynę od tego punktu).

jeździ na nartach lub łyżwach.

17) Poprawnie założy maskę; umie się zachować podczas napadu gazowego będąc bez maski i pochłaniacza; wie, że pochłaniacz nie broni przed wszystkiemi gazami.

3. ĆWIK.

A. Warunki dopuszczenia do próby.

Do próby ćwika może być dopuszczony wywiadowca:

a) w wieku 14 do 17 lat;

b) mający conajmniej 6 miesięcy służby po otrzymaniu stopnia wywiadowcy, który

c) wykazuje stały postęp w stosowaniu Prawa Harcerskiego w życiu codziennem;

d) wykaże stałość i systematyczność w oszczędzaniu; zaoszczędził przynajmniej 5 złotych z pieniędzy zarobionych własną pracą, rozsądnie gospodaruje oszczędnościami, prowadzi rachunki osobiste;

e) był 5 dni w obozie harcerskim, brał udział w zakładaniu lub zwijaniu obozu;

f) zrobił w okresie przed próbą ogółem 80 km. marszu;

g) posiada kompletną osobistą wyprawę harcerską (nakrycie głowy, koszula, chustka (krajka), krótkie spodnie, obuwie wycieczkowe, koc, menażkę, troki, plecak, notatnik, ołówek, woreczki na racje żywnościowe; utrzymuje ją w porządku i stałej gotowości do wymarszu; umie ją należycie pakować; umie pakować walizkę oraz rynsztunek obozowy drużyny, — ponadto:

h) kandydat na ćwika mający ukończonych lat 15 przedstawia przed dopuszczeniem do próby zaświadczenie o posiadaniu Państwowej Oznaki Sportowej, uzyskanej według programu odpowiedniego do wieku w chwili zgłaszania się do próby.

B. Próba.

Starający się o stopień ćwika wykaże, iż

1) Posiada conajmniej trzy sprawności, w tem jedną wojskowo przydatną i jedną rzemieślniczą, oraz poniższe wiadomości i umiejętności:

2) Ma najważniejsze wiadomości z historji Polski. Wie, jakie są miejsca historyczne i pamiątkowe w miejscowości w której mieszka i najbliższej okolicy; przynajmniej dwa z nich zwiedził; potrafi po nich oprowadzić;

zna życiorys patrona drużyny na tle jego czasów, (główne daty z życia patrona, najważniejsze jego czyny, ogólna charakterystyka narodowej jego działalności), wie jakie cechy harcerskie w nim widzimy uosobione.

3) Ma najważniejsze wiadomości o organizacji i życiu swojej chorągwi.

4) Umie zachować najważniejsze formy przyjęte w życiu zbiorowem i towarzyskiem.

5) Wie, jak się zachować w wypadku poparzenia, i odmrożenia, oraz porażenia słonecznego, elektrycznego, udławienia, uduszenia, utonięcia, ukąszenia przez psa i żmiję; umie odróżnić omdlenie od wylewu krwi do mózgu i wie, jak postąpić w każdym z tych wypadków; umie zastosować sztuczne oddychanie; zna skład i użytek małej apteczki polowej;

umie ułożyć chorego na noszach, przenieść go na łóżko; umie utrzymać w porządku łóżko chorego, zmierzy tętno; umie wykonać wskazówki lekarza, jak podanie lekarstwa, prowadzenie karty temperatury, zbieranie do analizy.

6) Ugotuje nad ogniskiem lub na kuchni polowej obiad dla zastępu, złożony z dwóch odpowiednio dobranych potraw;

7) Wykaże, że umie obchodzić się z siekierą i piłą w celu ścinania i rąbania drzewa; zrobi wraz z drugim harcerzem szałas, sporządzi dwa przedmioty obozowe jak: kuchnię dla obozu stałego, pryczę lub łóżko polowe, stół, stałą latrynę, piwnicę i t. p.; okopie się w terenie; umie pokierować stawianiem namiotu;

umie wyprać bieliznę osobistą.

8) Odbędzie wycieczkę 24 godzinną pieszo, łodzią, na rowerze lub konno, conajwyżej z jednym jeszcze harcerzem, nocując w namiocie lub szałasie i sam sobie przyrządzając strawę; napisze z wycieczki krótki raport ze szkicami.

9) Zrobi pracę okazową dla drużyny.

10) Umie posługiwać się mapą polską 1:100000, (lub austryjacką 1:75000) oraz polską 1:300000; wie, kiedy której z nich należy użyć, zorjentuje mapę w terenie, oznaczy na niej swoje stanowisko, poprowadzi według mapy do oznaczonego celu, odległego o 5 km. możliwie najlepszą i najkrótszą drogą w łatwym terenie; pójdzie z kompasem na przełaj; zrobi szkic terenu, obejmującego ¼ km. kwadr. przy pomocy trójkątowania (busola Bezarda) w skali w granicach 1:500 do 1:5000.

11) Umie wykorzystać teren w posuwaniu się, zająć stanowisko obserwacyjne; zna zasady ubezpieczenia się na postoju i w marszu; zna zasady służby czujki, podsłuchu i szperaczy w marszu czołowym; umie się osłonić przed obserwacją naziemną i powietrzną; poprowadzi patrol wywiadowczy w dzień i w nocy.

12) Potrafi maszerować 8 km. z obciążeniem 8 kg. łącznie z karabinem, przeplatać marsz biegiem na przestrzeni do 1000 m.

13) Oceni bez pomocy przyrządów odległość, ilość, wysokość, ciężar z błędem nieprzekraczającym 25%.

14) Nadaje i odczytuje depesze: a) alfabetem Morse'a z szybkością 12 liter na minutę lub b) alfabetem semaforycznym z szybkością 20 liter na minutę; umie podać i odczytać znaki sygnalizacyjne, hasło, odzew, błąd, koniec wyrazu, koniec depeszy; ustawi stację sygnalizacyjną; umie posługiwać się aparatem telefonicznym polowym; napisze meldunek i depeszę; zna łańcuch łączników w marszu ubezpieczonym i służbę gońca bojowego;

umie posługiwać się przynajmniej jednym z poniższych środków komunikacyjnych: koń, rower, automobil, łódź; umie posługiwać się rozkładem jazdy.

15) Umie poprawnie wziąć udział w trudniejszych grach skautowych, jak: ściganie zbiega, pająk i mucha, przerwanie linji telegraficznej i t. p.

16) Wykona poprawnie ćwiczenia gimnastyczne łatwego toku lekcyjnego, odpowiedniego do wieku; przebiegnie 60 m. w 11 sekund; skoczy w dal 300 cm. wwyż 100 cm. rzuci granatem 500 gr. w sposób dowolny, prawą i lewą ręką na odległość 35 metrów; przepłynie 50 m. stylem dowolnym w jedną minutę 10 sek.;

umie grać w zespole w jednej większej grze ruchowej.

zna szermierkę z karabinem ćwiczebnym (postawa i kroki);

Uwaga. Posiadający Państwową Oznakę Sportową są zwolnieni od odpowiednich punktów próby w zakresie w. f.

17) Posiada najważniejsze wiadomości z nauki służby (p. w.), mianowicie: organizacja armji pokojowej do pułku włącznie; przepisy służby koszarowej, oznaki stopni, droga służbowa, obowiązki żołnierza obywatela.

18) Zna zjawiska strzału, posiada wiadomości o celowaniu, zna jego sposoby i postawy strzeleckie, umie oddać strzał w różnych postawach, ma najważniejsze wiadomości o broni długiej wojskowej w porównaniu z małokalibrową; umie użyć i oczyścić broń; zachować się na strzelnicy małokalibrowej.

19) Potrafi sam przetrwać atak gazowy i zorganizować obronę przeciwgazową najbliższej rodziny; uszczelni pokój, wie jaka jest rola zastępów obrony przeciwgazowej.

4. HARCERZ ORLI.

A. Warunki dopuszczenia do próby.

Do próby Harcerza orlego może być dopuszczony ćwik:

a) w wieku od lat 16 do 19;

b) mający conajmniej 6 miesięcy służby w drużynie po otrzymaniu stopnia ćwika;

c) wykazujący pogłębienie rozumienia Prawa Harcerskiego i dalszy postęp w życiu według niego;

d) który wykazuje stałość i systematyczność, w oszczędzaniu; zaoszczędził przynajmniej 10 złotych pieniędzy przez siebie zarobionych; rozsądnie gospodaruje oszczędnościami; umie korzystać z urządzeń P. K. O.;

e) uprawia codzienną gimnastykę osobistą, brał udział w conajmniej 5 - dniowym obozie wędrownym, pełniąc na nim skutecznie jakąś służbę (kwatermistrz, gospodarz, kronikarz i t. p.) pokaże z niego dzienniczek z notatkami z zajęć i szkicami;

f) zrobił od uzyskania stopnia ćwika 80 km. marszem z obciążeniem;

g) posiada Państwową Oznakę Sportową odpowiednio do wieku i I stopień p. w.;

h) brał udział w jakiejś akcji społecznej.

B. Próba.

Starający się o stopień harcerza orlego wykaże, iż

1) posiada conajmniej dwie sprawności, prócz wymaganych na ćwika, w tem jedną sprawność samarytańską, oraz następujące wiadomości i umiejętności:

2) Zna życiorys Prezydenta Rzeczypospolitej; ma najważniejsze wiadomości o dorobku kulturalnym Polski i o jej roli w dziejach, jej stosunkach z innemi państwami, rozumie znaczenie morza dla Polski, ma najważniejsze wiadomości o polskiem wy-

brzeżu, polskiej żegludze i z historji walki o morze. Wie, gdzie poza granicami Rzeczypospoiltej są większe skupienia Polaków.

3) Wie, jakie są najważniejsze zabytki w jego dalszej okolicy (regjonie, województwie); opowie o jednym z kilku, które zwiedził, o zwyczajach ludności, stroju, poda pieśni ludowe i t. p., (od próby ustnej można zwolnić kandydata, który przedstawi opracowane przez siebie artykuły, drukowane w piśmie harcerskiem lub w innem), oprowadzi kilka osób po kościele, zamku lub innym zabytku godnym widzenia.

5) Ma najważniejsze wiadomości z historji skautingu i harcerstwa, o Baden - Powellu, oraz o twórcach harcerstwa;

zna ogólnie organizację Z. H. P., przepisy obowiązujące drużynę; potrafi spełniać w drużynie jeden z obowiązków: sekretarz, skarbnik, gospodarz, kronikarz i t. p..

6) Umie ratować zatrutych: dwutlenkiem węgla; gazem świetlnym, gazem kloacznym; zna zasady postępowania wobec paniki, ratowania tonących, umie usuwać ludzi z płonącego domu, zna chwyty strażackie.

7) Zna dobrze mapy: polską 1:100.000 (lub austryjacką 1:75.000) oraz 1:300.000; zaprojektuje według mapy wycieczkę lub ćwiczenia i poprowadzi je; poprowadzi według mapy do oznaczonego celu w trudniejszym terenie; narysuje szkic drogi w marszu: 2 km. w skali 1:5000 w czasie 45 minut i narysuje prosty szkic perspektywiczny.

4) Wie jakie są najważniejsze zabytki przyrodnicze w jego okolicy: wyjaśni, co to jest ochrona przyrody nieożywionej, potrafi wypełnić kwestjonarjusz Państwowej Rady Ochrony Przyrody.

8) Zna zasady maskowania indywidualnego i zbiorowego w spoczynku i ruchu (marszu), umie zamaskować obóz i biwak w różnych porach roku.

9) Zna higjenę i technikę marszu dziennego i nocnego; potrafi maszerować 16 km. z karabinem z obciążeniem 12½ kg.

Potrafi naprawić najprostsze uszkodzenia przewodu telegrafu polowego.

10) Umie zorganizować obronę przeciwgazową zbiorową w schronie przeciwgazowym, w szczególności zna dokładnie schron przeciwgazowy i służbę w nim, zna sposoby wykrywania i niszczenia gazów bojowych, umie organizować i poprowadzić zastęp harcerski obrony przeciwgazowej, umie zachować się poprawnie podczas napadu lotniczego na miasto. Zna i umie zastosować sprzęt izolacyjny (aparat tlenowy i ubranie ochronne. Zna zasady biernej pomocy dla zagazowanych.

5. HARCERZ RZECZYPOSPOLITEJ.

A. Warunki dopuszczenia do próby.

Do próby Harcerza Rzeczypospolitej może być dopuszczony harcerz:

a) conajmniej 17 letni,

b) przynajmniej po 6 miesiącach służby od uzyskania stopnia harcerza orlego, który

c) stosuje w życiu osobistem i społecznem oraz propaguje zasady Prawa Harcerskiego,

d) umie zarządzać własnemi finansami, prowadzi książkę rachunkową i żyje według budżetu,

e) pełnił odpowiedzialną służbę na obozie stałym lub wędrownym drużyny (zastępowy, gospodarz, oboźny i t. d.),

f) posiada Państwową Oznakę Sportową odpowiednią do wieku, Oznakę Strzelecką, oraz II stopień p. w. (Posiadanie II stopnia p. w. można zastąpić dowodem odbytej służby wojskowej),

g) uzyskał stopień instruktora technicznego harcerskiego (wykazanie się wiedzą i umiejętnością potrzebną do nauczania jednego z przedmiotów techniki harcerskiej lub zuchowej),

h) wykaże się akcją antyalkoholową i antytytoniową,

i) organizował pomyślnie udział grupy młodzieży w jakiejś akcji społecznej i kierował nim.

B. Próba.

Stający do próby harcerza Rzeczypospolitej wykaże, iż

1) Posiada conajmniej dwie nowe sprawności, w tem jedną sprawność pracy umysłowej lub artystyczną,

2) Zna Konstytucję i zasady prawa wyborczego, zna dzieje walk o niepodległość, zna ustrój administracyjny państwa i samorządowy, posiada ogólne wiadomości o rozwoju Polski od zdobycia niepodległości, oraz szczegółowe z jednej z dziedzin życia Rzeczypospolitej (zagadnienia kulturalne, ekonomiczne, obrony państwa, socjalne, narodowościowe, emigracyjne i t. d.);

3) Wie jakie istnieją większe organizacje społeczne w Polsce; zaznajomił się bliżej z działalnością jednej z nich (poza Z. H .P.), oraz przynajmniej z jedną z placówek pracy społecznej, jak dom ludowy, świetlica, bibljoteka publiczna i t. p.; wie, co to jest poradnictwo zawodowe, jakie istnieją najważniejsze poradnie w Polsce;

poprowadzi zebranie kilkunastu osób. Napisze poprawnie protokół zebrania.

4) Zna historję skautingu i harcerstwa; zna statut i zasadnicze regulaminy Z. H .P.; ma wiadomości o organizacji skautowych stosunków międzynarodowych, o jednym związku skautowym zagranicznym.

5) Orjentuje się ogólnie w bibljografji harcerskiej, wskaże podręczniki, instrukcje i materjały do poszczególnych najważniejszych zagadnień.

6) Zna plan alarmowy hufca (miasta, miasteczka, powiatu) i rolę w nim drużyny.

7) Potrafi pokierować zgodnie z zasadami higjeny żywieniem obozu, oczyszczaniem wody, usuwaniem odpadków i nieczystości i t. p.

8) Umie wiosłować, przeprawi się na łodzi i tratwie w pojedynkę bez użycia wiosła. Zbuduje w wodzie kładkę stojącą, pływającą, oraz tratwę z materjału znajdującego się pod ręką.

ROZKAZ NACZELNIKA GŁÓWNEJ KWATERY HARCERZY L. 4 z dnia 20 lutego 1932 r.

Główna Kwatera ogłasza poniżej zestawienie rejestracji starszyzny harcerskiej. W zestawieniu uwzględniony jest stan z dn. 1.I.1932 r.

Zgodnie z uchwałą XVII Zjazdu N. R. H. (Rocznik str. 96) wszyscy członkowie starszyzny, którzy nie wywiązali się z obowiązków instruktorskich, oraz którzy nie zarejestrowali się, zostają pozbawieni prawa głosu na Zjazdach Oddziałów i Zjeździe Walnym aż do nowego rozkazu, obejmującego następną rejestrację.

Uwaga. Rozkaz niniejszy nie uwzględnia wywiązania się z obowiązku uiszczenia składek instruktorskich.

Harcmistrze Rzplitej zarejestrowani, którzy wywiązali się z obowiązku: Ks. Mauersberger Jan, Maresz Tadeusz, Ole-

wiński Piotr, Sedlaczek Stanisław, Strumiłło Tadeusz.

Zawieszony:

Glass Henryk.

Harcmistrze zarejestrowani, którzy wywiązali się z obowiązku:

G. K. H. Gryglewicz Czesław, Łowiński Marjan, Olbromski Antoni, Piskorski Tomasz, Pfeiffer Edward, Ryszkowski Eugenjusz, Trzpil Jan, Truszczyński Roman, Wołkowicz Ignacy, Zagłoba-Zygler Zygmunt, Miłobędzki Adam, Węgrzecki Mieczysław.

Białystok. Mokicz Leonard, Sikorski Eugenjusz.

Kraków. Bugajski Jan, Fus Leon, Turek Witold, Gigiel Jerzy, Jamrozek Aleksander, Kleszcz Antoni, Kolpy Bolesław, Korzeniowski Rudolf, Launer Adam, Lewiński Mieczysław, Ks. Luzar Marjan, Mitera Tadeusz, Mitera Zygmunt, Murski Cezary, Muż Władysław, Pawłowski Eugenjusz, Szczygieł Władysław.

Lublin. Witkowski Eugenjusz, Wójtowicz Władysław.

Lwów. Cieśla Feliks, Czarnik Leszek, Dobiecki Józef, Hibl Stanisław, Kustra Leonard, Machalski Franciszek, Niemczycki Stanisław, Nowakowski Stanisław, Płonka Ignacy, Sokołowski Stanisław, Stawarski Kazimierz, Szczęścikiewicz Aleksander, Usarz Franciszek, Wąsowicz Jan.

Łódź. Bańkowski Kazimierz, Czapliński Władysław, Czapliński Antoni, Janiczek Józef, Łętowski Mieczysław, Śliwiński Walerjan.

Mazowsze. Jarnuszkiewicz Jerzy, Kołaczek Wojciech, Mościcki Stanisław, Woźnicki Teofil, Żelazowski Ładysław. Zarejestrowani z opóźnieniem: Kulesza Wacław, Słoniewicz Zdzisław.

Polesie. Zawadzki Stanisław.

Pomorze. Klafkowski Czesław, Kossakowski Henryk, Kowalski Jan Jarosław, Sieradzki Wacław Władysław, Słaby Wilhelm.

Poznań. Balcerek Antoni, Czarniecki Władysław, Czachowski Jan, Firlik Franciszek, Goc Henryk, Grzymałowski Olgierd, Ks. Janke Wacław, Jasiński Jan, Krysiński Józef, Krugiełka Józef, Lang Zygmunt, Laurentowski Franciszek, Leśny Edward, Maj Stanisław, Nowak Antoni, Panas Boguchwał, Ks. Paulus Witold, Poplewski Jan, Ratajczak Józef, Remiszewski Jerzy, Śniegocki Henryk, Stabrowski Mieczysław, Timler Adam, Ks. Werbel Kazimierz, Ks. Wiertel Bronisław, Wietrzykowski Sylwester, Wiza Józef, Zajda Konstanty, Ks. Ziemski Lech, Żakowski Czesław, Żawrocki Oskar. Zarejestrowani z opóźnieniem: Wierzejewski Wincenty.

Radom. Zarejestrowani z opóźnieniem: Jańcza Piotr.

Śląsk. Bielec Józef, Grzbiela Jan, Krupiński Henryk, Kapiszewski Henryk, Lis Jerzy, Szletyński Stefan.

Warszawa. Błaszczyk Wacław, Bublewski Witold, Bieńkowski Jan, Błażejewski Wacław, Drewnowski Jan, Deka Zenon, Dąbrowski Juljusz, Górski Leszek, Hirszbandt Artur, Jankowski Czesław, Koczyk Marjan, Krzemieniewski Józef, Klimaszewski Wincenty, Kaczorowski Roman, Ludwig Władysław, Marcinkowski Jerzy, Makowiecki Jan, Olędzki Władysław, Papiński Kazimierz, Piekarski Stefan, Radzimiński Włodzimierz, Rekłajtis Stanisław, Rozental Antoni, Stomatello Henryk, Starzyński Andrzej, Sosnowski Witold, Skłodowski Włodzimierz, Sosnowski Józef, Trawiński Stanisław, Wierzbowski Zygmunt, Wechsler Henryk, Wróblewski Zbigniew, Więckowski Michał, Wróblewski Jan Marja, Zakrzewski Stefan, Zawidzki Stanisław, Zalewski Jan Antoni, Zienkiewicz Jarosław. Zarejestrowani z opóźnieniem: Gorzkowski Kazimierz, Olszewski Sławomir, Molendowski Mieczysław.

Wilno: Bar Ludwik, Grzesiak Józef, Kohutek Ludwik, Mrózek Karol, Puciata Paweł.

Zagłębie. Czarnomski Zdzisław, ks. Sobczyński Józef.

Harcmistrze zarejestrowani, którzy nie wywiązali się z obowiązku:

G. K. H. Muszalski Edward, Sawicki Witold.

Lwów. Mul Tadeusz Maksymiljan.

Warszawa. Kruszewski Filip, Monasterski Zygmunt, Prochnau Wacław.

W. Pętkowski,
Referent osobowy.

Harcmistrze niezarejestrowani.

G. K. H. Ks. Bogdański Antoni, Gniazdowski Marek, Grabowski Jan, Kindler Kazimierz, Kozielewski Ignacy, Krawczyk Marjan, Leśniewski Juljan, Łypacewicz Stanisław, Sikorski Walerjan, O. Woroniecki Jacek, Wyrzykowski Stefan, Wronowski Aleksander, Zieliński Jerzy, Rębowski Czesław. Daszkiewicz Robert, Dybczyński Mieczysław, Giertych Jędrzej, Ks. Jarosiewicz Adolf, Krotowski Ludwik, Kuchta Seweryn, Kwietniewski Józef, Wasilewski Mieczysław.

Kraków. Affanasowicz Michał, Murczyński Mieczysław, Stieber Zdzisław.

Lublin. Klonowiecki Wit, Zmaczyński Romuald.

Lwów. Sielecki Stanisław.

Łódź. Ks. Kobierski Jan, Najder Stanisław, Pietrzak Ignacy.

Mazowsze. Hajęcki Bronisław, Kamiński Aleksander, Kłodawski Józef, Polkowski Bolesław, Przyborowski Janusz, Stawecki Józef, Szlązak Wincenty, Woyczyński Stefan, Błędowski Zygmunt, Nowak Władysław, Tyszka Juljan.

Polesie. Ks. Szczerbicki Fabjan.

Poznań. Czapiewski Stanisław, ks. Węcławski Ignacy.

Warszawa. Danielewicz Wiktor, Lorentowicz Zygmunt, Mikulski Edward, Rudnicki Stanisław.

Wołyń. Nekrasz Władysław, Trylski Zbigniew, Stefanek Ignacy.

Zagłębie. Mędyk Józef.

Harcmistrze zawieszeni:

Krakowiecki Wiesław, Sterlegoff Aleksander.

Harcmistrze urlopowani:

Albrecht Władysław, Czereyski Kazimierz, Dulębowski Adam, Jiruski Otton, Niwiński Alfred, Nowak Przygodzki Antoni, Skup Kazimierz, ks. Wierzbowski Juljan.

Harcmistrze przeniesieni do rezerwy:

Borzęcki Mieczysław, Chrzanowski Walerjan, Kraczkiewicz Zygmunt, Kostecki Jerzy, Krasowski Czesław, Łopatecki Stanisław, Polkowski Mieczysław, Szyszkowski Stefan, Tworowski Karol.

Działacze harcerscy zarejestrowani, którzy wywiązali się z obowiązków:

G. K. H. Olbromski Eligjusz, Wierzbiański Marjan, Zawodzki Jerzy, Urbanek Michał.

Kraków: Dudziński Jan, Piątkowski Czesław, Plezia Jakób, Woyciechowski Janusz.

Lublin. Juszczakowski Kazimierz.

Lwów. Muszyński Wacław, Wenzel Władysław, ks. Szmyd Gerard, Weydlich Kazimierz.

Łódź. Nowakowski Wiktor.

Mazowsze. Ks. Jezusek Wacław.

Poznań. Dehmel Antoni, Kowalski Józef, Krause Antoni, Saroszewski Stanisław, Skopowski Adolf, Strachanowski Marcin, Sworowski Czesław, Węcławski Edmund, Wietrzykowski Piotr.

Śląsk. Tomala Otton, Krzysztof Józef.

Warszawa. Boye Stefan, Kubal ki Tadeusz, Matecki Jerzy, Minchejmer Adam, Pillich Adam, Święszkowski Marek, Skorupka Kazimierz.

Działacze harcerscy niezarejestrowani.

G. K. H. Ks. Garstecki Czesław, ks. Nowicki Stanisław.

Kraków. Godowski Maurycy.

Kielce. Massalski Edmund.

Łódź. Zajda Ignacy.

Mazowsze: Czarnocki Karol, ks. Makowski Władysław, ks. Kamiński Tadeusz, Miciński Wacław, Jędrzejewski Klemens, Orszt Henryk, ks. Walencinowski Józef.

Wołyń. Ks. Dietrich Stanisław, Kisiel Leon, ks. Lenczewski Kazimierz.

Działacze harcerscy urlopowani:

Kwapisiewicz Marjan, Mazur Józef.

A. Olbromski, hm.
Naczelnik Głównej Kwatery.

Wydawca: Naczelnictwo Z. H. P. w osobie STANISŁAWA SEDLACZKA **Redaktor:** STANISŁAW SEDLACZEK

Sekretarz Redakcji: EUGENJUSZ KONOPACKI **Redakcja i Administracja:** Zielna 35 m. 9; tel. 701-20, Konto P.K.O. 10020

Druk „LECH“, Warszawa, Koszykowa 33. Tel. 890-66.